

REFERAT Sundhedsudvalget 2022-2025 d. 25-03-2025

Mødedato Tirsdag d. 25. marts 2025 kl. 13:00

Mødested Udvalgsværelset, Indgang B, lokale 3.s.54, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
B-sag: Tildeling af tilskud fra puljen 'Fremme af fællesskaber frem for præstationer'.....	4
C-sag: Drøftelse af vision om nikotinfri fremtid.....	15
C-sag: Drøftelse af sundhedspuljen (ophøjet til B-sag).....	18
D-sag: Effektiviseringskrav til Budget 2026.....	20
D-sag: Status på Sundhedsreform.....	22
D-sag: Orientering om mad fra Byens Køkken.....	23
D-sag: Ekspertråd i Sundhedsforvaltningen.....	24
D-sag: Orientering om Det Regionale Integreerede Dobbeldiagnosebehandlingstilbud.....	25
D-sag: Aktuelle sager.....	28

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-A00-4-24

Sagsresumé

Godkendelse af dagsorden til Sundhedsudvalgets møde den 25. marts 2025.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender dagsordenen med følgende ændring i rækkefølgen: Udvalget valgte at behandle punkt 9 umiddelbart efter punkt 6.

Udvalgsmedlem Cæcilie Crawley deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Punkt 2: B-sag: Tildeling af tilskud fra puljen 'Fremme af fællesskaber frem for præstationer'

29.12.00-G01-3-23

Sagsresumé

Den 29. oktober 2024 besluttede Sundhedsudvalget kriterierne for puljen 'Fællesskab frem for præstationer', som Odense Byråd har afsat 270.000 kr. til i budget 2023. Puljen er en del af indsatsen 'Et skifte til gavn for børn og unges mentale trivsel i Odense', der skal bidrage til, at flere børn og unge i Odense trives.

På udvalgsmødet den 29. oktober 2024 besluttede Sundhedsudvalget også at indgå et samarbejde med DGI Fyn om puljen, således at fokus for puljen i 2025 er fremme af fællesskaber frem for præstationer i idrætsforeningerne i Odense.

Som en del af samarbejdet med DGI Fyn har de tildelt puljen 250.000 kr., hvorfor det samlede beløb til fordeling i 2025 er 500.000 kr. I sagen fremstilles forslag til fordeling af de 500.000 kr. Ansøgningerne er vurderet i samarbejde med DGI Fyn. I forbindelse med udvælgelsen har Sundhedsforvaltningen og DGI Fyn haft fokus på den ansøgte aktivitet og hvordan det stemmer overens med puljens kriterier. Det er alene Sundhedsudvalget, der kan tildele midlerne fra puljen.

Effekt

Indsatserne under "Et skifte til gavn for børn og unges mentale trivsel i Odense" bidrager positivt til Odensemålene "Børn og unge bliver klar til fremtiden" samt "Et sundere Odense". Formålet med indsatserne er, at vi gør op med den negative udvikling, som vi desværre ser i børn og unges mentale trivsel. Det betyder, at vi giver børn og unge i Odense de rammer, hjælp og færdigheder, som skal til for, at de kan mestre livet.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller, at udvalget godkender fordelingen af midler fra puljen 'Fremme af fællesskaber frem for præstationer' for 2025 som beskrevet i sagen.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender beslutningen.

Udvalgsmedlem Cæcilie Crawley deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Den 29. oktober 2024 besluttede Sundhedsudvalget kriterierne for puljen 'Fællesskab frem for præstationer', som Odense Byråd har afsat 270.000 kr. til i budget 2023. Puljen er en del af indsatsen 'Et skifte til gavn for børn og unges mentale trivsel i Odense', der skal bidrage til, at flere børn og unge i Odense trives.

Med puljen er der afsat midler til samarbejdsprojekter med byens foreninger og ungdomsuddannelser om aktiviteter, der fremmer sociale fællesskaber med bevægelse og idræt frem for præstationer i 2023-2025. Aktiviteterne, der gives tilskud til i 2025, skal have fokus på fremme af fællesskaber frem for præstationer og kan udelukkende søges af idrætsforeninger.

Ved ansøgningsfristen til puljen den 20. februar 2025 er der modtaget 49 ansøgninger. Der er samlet søgt om tilskud for ca. 1,5 mio. kr. Ansøgningerne repræsenterer et bredt udsnit af aktiviteter målrettet unge. Forvaltningen har i samarbejde med DGI Fyn lagt puljens kriterier til grund for vurderingen.

Fordelingen af puljemidlerne tager afsæt i følgende kriterier besluttet af udvalget den 29. oktober 2024:

- **Fremme af fællesskaber frem for præstationer gennem leg og bevægelse**

Aktiviteternes grundlæggende fokus skal gennem leg og bevægelse fremme fællesskaber frem for præstationer. Der skal derfor være et fokus på at inkludere børn og unge i sunde fællesskaber, hvor det at fejle er tilladt, og hvor der skabes en pause fra perfektionskulturen.

- **Flere børn og unge i foreningslivet**

Aktiviteterne skal bidrage til, at flere børn og unge, som ikke allerede er en del af foreningslivet, får en tilknytning hertil. Dette skal bidrage til, at flere børn og unge bliver en del af et aktivt fællesskab, får øget selvtillid og selvværd samt mindsket skærmtiden.

- **Styrke børn og unges relation til idræts- og foreningslivet**

Aktiviteterne skal understøtte og styrke den eksisterende foreningsrelation og mindske frafald for børn og unge. Dette kan bl.a. ske ved at styrke fællesskab og sammenhold og mindske konkurrence- og præstationskulturen.

- **Styrke børn og unges viden om fritidsaktiviteter i deres lokalmiljø**

Aktiviteterne skal generelt bidrage til, at børn og unge får et kendskab til fritidsaktiviteter i deres lokalmiljø.

Det er desuden et krav, at dem, der tildeles midler, er hjemmehørende i Odense. Aktiviteterne skal afvikles inde for perioden april 2025 - marts 2026. Idrætsforeningerne har kunne søge op til 50.000 kr., hvoraf max. 20% må anvendes på henholdsvis materialer og aflønning ud af det samlede ansøgte beløb. Alle aktiviteterne, der tildeles midler, skal opsamle effekt og læring i en samlet rapport, når aktiviteterne er afviklet.

Der er 500.000 kr. til fordeling af midler i puljen for 2025.

I skemaet nedenfor ses alle indkomne ansøgere med ansøgte beløb samt indstilling. Uddybende ansøgninger samt begrundelser er vedhæftet som bilag til sagen.

Ansøger	Ansøgte beløb	Indstilles til bevilling inkl. moms
Boldklubben Enghaven	50.000 kr.	0 kr.
Goalball Klub	47.000 kr.	31.000 kr.
Odense Skiklub	40.000 kr.	0 kr.
Syddansk Gymnastikforening	50.000 kr.	0 kr.
HPTI Fodbold	18.500 kr.	0 kr.
Odense Atletik	18.240 kr.	18.240,00 kr.
Karate do-Ichiro	31.000 kr.	31.000 kr.
DHG Håndbold	50.000 kr.	0 kr.
Fjordager Gymnastik	8.000 kr.	0 kr.
Akido Aikikai Odense	30.800 kr.	0 kr.

Allesø Boldklub	20.000 kr.	20.000 kr.
Bellinge IF Håndbold	22.000 kr.	0 kr.
Coding Pirates	50.000 kr.	0 kr.
Dalum Hjallesø Badminton	50.000 kr.	40.000 kr.
FC Odense	36.500 kr.	0 kr.
Fyens Pony og Galop	70.000 kr.	0 kr.
Great Danes Fight Club	30.000 kr.	0 kr.
H2Odense Svømmeklub	22.000 kr.	22.000 kr.
Højby S og G fodbold	2.500 kr.	2.500 kr.
IF Stjernen	25.000 kr.	25.000 kr.
Korup Gymnastik	35.000 kr.	0 kr.
Næsby IF badminton	20.000 kr.	20.000 kr.
OB bordtennis	50.000 kr.	35.000 kr.
Odense Badmintonklub	50.000 kr.	0 kr.
Odense Boldklub	45.000 kr.	0 kr.
Odense Fifa Klub	32.600 kr.	21.800 kr.

Odense Golfklub	21.000 kr.	21.000 kr.
Odense Kvindelige Gymnastikforening	12.425 kr.	12.425 kr.
Odense Rideklub	14.800 kr.	14.800 kr.
Odense Triatlonklub	24.000 kr.	0 kr.
OIK – Odense Ishockey Klub	50.000 kr.	41.000 kr.
OKS – Odense Kammeraternes Sportsklub (drengehold)	50.000 kr.	0 kr.
OKS – Odense Kammeraternes Sportsklub	25.000 kr.	25.000 kr.
Sanderum Håndbold	45.500 kr.	25.000 kr.
Sportsmotorklubben Odin	28.475 kr.	0 kr.
Stige Gymnastikforening	18.550 kr.	18.550 kr.
Teamgym Bellinge	50.000 kr.	0 kr.
TPI Fodbold	50.000 kr.	0 kr.
Højby Håndbold	37.050. kr.	13.500 kr.
TPI badminton	41.000 kr.	26.000 kr.
Odense Basketball Klub	47.900 kr.	0 kr.
Svømmeklubben Frem Odense	50.000 kr.	0 kr.

Korup Bordtennis	13.500 kr.	0 kr.
Uro UniRidersOdense	14.500 kr.	0 kr.
Odense Tennis Club	15.000 kr.	0 kr.
Phoenix Judo	28.625 kr.	28.625 kr.
Armbrødning 5000	15.500	6.750 kr.
Korup IF Fodbold	50.000 kr.	0 kr.
I alt	1.482.915,00 kr.	499.190 kr.

Som det fremgår af skemaet, anbefaler forvaltningen, at der bevilliges tilskud til 22 idrætsforeninger. Foreningerne, der er indstillet til bevilling af tilskud, har i højere grad opfyldt puljens kriterier sammenlignet med de øvrige ansøgere. De udvalgte projekter har demonstreret en evne til at fremme fællesskaber frem for præstationer gennem leg og bevægelse. Derudover har de haft et klart fokus på at inkludere børn og unge i sunde fællesskaber, hvor det at fejle er tilladt, og hvor der skabes en pause fra perfektionskulturen.

De tildelte projekter har også vist en betydelig indsats for at få flere børn og unge, som ikke allerede er en del af foreningslivet, til at blive en del af et aktivt fællesskab. Dette inkluderer øget selvtillid og selvværd samt mindsket skærmtid. Derudover har de udvalgte projekter haft et fokus på at styrke den eksisterende foreningsrelation og mindske frafald blandt børn og unge ved at fremme fællesskab og sammenhold og mindske konkurrence- og præstationskultur.

De udvalgte foreninger repræsenterer en bred vifte af sportsgrene og aktiviteter, herunder svømning, atletik, boldspil, kampsport, gymnastik med mere. Dette sikrer, at tilskuddene kommer mange børn og unge til gavn på tværs af forskellige interesser og behov. Ved at involvere en mangfoldighed af sportsgrene og aktiviteter, når projekterne ud til en bred målgruppe og bidrager til at skabe inkluderende og aktive fællesskaber for mange børn og unge.

Desuden har flere af de tildelte projekter et inkluderende fokus på børn og unge med særlige udfordringer. Dette bidrager til at mindske ulighed i sundhed ved at sikre, at flere børn og unge, uanset deres baggrund eller fysiske udfordringer, får mulighed for at deltage i sunde og aktive fællesskaber.

Samlet set er det de projekter, der bedst har formået at integrere disse elementer i deres ansøgninger, som er blevet indstillet til bevilling af tilskud, da de i højere grad lever op til puljens formål og kriterier.

De udvalgte foreninger og projekter er følgende:

Goalball Klub søger om 47.000 kr. til at afvikle tre fællestræninger i Goalball samt sociale aktiviteter. Goalball er et boldspil designet til blinde og svagtseende, hvor alle spillere bærer blindfolds for at sikre ligestilling. Bolden har bjælder, og banen er markeret med tape og snor for taktil navigation. Formålet med de tre fællestræninger er at rekruttere nye interesserede og introducere dem til foreningslivet, herunder særligt fokus på børn og unge med et synshandicap.

Ved at afholde tre træningsweekender ønsker de at skabe et miljø, hvor sociale aktiviteter og idrætsglæde fremmes i et anerkendende og trygt rum. Udover boldlege og teambaserede øvelser planlægges fællesskabende aktiviteter som fællesspisning og klatring. Overnatning og madlavning i skolekøkkener. Træningsweekenderne fokuserer på glæden ved deltagelse fremfor resultater. De forventer deltagelse af 50 børn og unge.

Invitationer sendes lokalt og regionalt, særligt målrettet børn og unge med synsnedsættelse via kommunale synsfagpersoner og relevante landsorganisationer. Aktive spillere fra de få eksisterende klubber inviteres også for at styrke relationer og fastholde tilknytningen til foreningslivet og paraiddrætten.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 31.000 kr. til projektet.

Odense Atletik søger om 18.240 kr. til at arbejde med DGI's Go Klodser samt til fællesspisning med forældreinddragelse fordelt over tre fællesspisninger for ungdomsafdelingen (6-16 år). Målet med mødet er at finde ud af, hvordan vi sammen kan skabe de bedste rammer for børn og unge i foreningen.

Under træningen vil Odense Atletik anvende klodserne som et redskab til at få indsigt i børnenes motivation. Denne indsigt vil de bruge til at tilpasse træningen, så de på bedste vis rammer børnenes motivation og sikrer medinddragelse. Samtidig vil de bruge indsigten fra øvelserne med DGI's Go Klodser til at opkvalificere deres samarbejde med forældrene, så de kan skabe det bedste miljø for børnene. Odense Atletik forventer, at der er omkring 75-80 børn og unge, der deltager i fællesspisningerne.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 18.240 kr. til foreningen.

Karate-do Ichiro søger om 31.000 kr. til at afvikle en lejr tur for klubbens medlemmer og familier, inkl. mindre og større søskende. Lejrturen skal afvikles i maj 2025. I Karate-do Ichiro har de fokus på at styrke fællesskab og relationer. Børneholdet består af 40 børn i forskellige aldre. Med lejrturen vil de gerne give børnene nye rammer til at lære hinanden bedre at kende samt skabe venskaber. Samtidig vil vi gennem en række sjove fællesaktiviteter støtte børnenes relationer til klubbens frivillige voksne. På lejren skal der trænes karate, men der vil også være mulighed for at prøve andre sportsgrene, som f.eks. jiu-jitsu, svømning mv. Derudover skal der arrangeres bål og orienteringsløb, som de kan være fælles om.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 31.000 kr. til foreningen.

Allesø Boldklub søger om 20.000 kr. til at afvikle fire fredagstræninger inkl. spisning i samarbejde med KFUM, Allesø, Søhus/Stige og Korup/Ubberud, målrettet pigefodbold i alderen U8 til U12. Foruden de fire træninger ønsker de at afslutte med en tur i Jumping Fun. Forløbet skal afvikles fra april til slut maj 2025. Med aktiviteterne skal der være fokus på at styrke de sociale relationer på tværs af lokalmiljøet. Fokus er på leg, fællesskab og bevægelse.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 20.000 kr. til foreningen.

Dalum Hjaltese Badminton søger om 50.000 kr. til projektet FjerTøserFyn, der handler om at skabe et univers, hvor badmintonspillere kan møde hinanden og være sammen om andet og mere end at spille badminton. Hen over sæson 25/26 skal der arrangeres flere forskellige aktiviteter som overnatning, hyggeaftener, Rafle-cup, sommerlejr mm.

Omdrejningspunktet er at mødes, have det sjovt og være sammen samt skabe stærke relationer på kryds og tværs af alder, klub og niveau i sporten. Projektet samarbejder med andre odenseanske badmintonklubber, hvorfor pigerne i disse klubber også kan deltage i projektet.

Forvaltningen indstiller, at der gives et tilskud til at afholde sommerlejren, hvorfor der tildeles 40.000 kr. til foreningen.

H2Odense Svømmeklub søger om 22.000 kr. til at afvikle en familie-camp i 2025. Familie-campen er en del af en allerede eksisterende indsats i klubben, der handler om åbne træninger i svømmehallerne i Vollsmose og universitetssvømmehallen. Her er fokus på fællesskab, sammenhold, leg og bevægelsesglæde. Familie-camp er et anderledes alternativ til almindelige svømme-camps, hvor børnene afleveres og hentes igen uden nogen interaktion mellem forældre og klubbens trænere. Med projektet ønsker foreningen at understrege vigtigheden af at involvere forældrene, når formålet er at få flere børn i svømmeklubben. Indsatsen har et særligt fokus på tosprogede indskolingsbørn.

På campen vil der være lege og aktiviteter, som understøtter klubbens visioner om at erfaringer skabes gennem læring. Samtidig udvikles der lege og øvelser ud fra klubbens egne trivselsværdier og deres svømmeundervisnings bibel: moderne svømning.?

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 22.000 kr. til foreningen.

Højby S og G fodbold søger om 2.500 kr. til at afvikle Padel og Pizza – sjov uden præstation for piger i alderen 10-12 år. Holdet er nystartet med spillere fra forskellige byer. For mange af pigerne på holdet er det første oplevelse med foreningsidræt. Arrangementet skal bidrage til at styrke fællesskabet på holdet. Projektet skal give pigerne en mulighed for at mødes i en afslappet og tryk ramme uden præstationspres. Arrangementet vil fokusere på fællesskab, trivsel og glæde ved bevægelse, hvilket er i tråd med klubbens generelle vision om at skabe sjove og inkluderende rammer for børnefodbold.

Projektet skal desuden medvirke til at fastholde og motivere pigerne til at forblive fysisk aktive. Ved at introducere dem til en ny idrætsgren som padel skaber de variation i deres idrætsliv og viser, at bevægelse kan være sjovt på mange måder – ikke kun gennem fodbold. Padel er en lettilgængelig sport, der ikke kræver tekniske færdigheder på forhånd, hvilket sikrer, at alle deltagere får en positiv og succesfuld oplevelse fra start. Dette er afgørende for at styrke deres selvtillid og bevægelsesglæde.

Derudover kan et vellykket arrangement være med til at tiltrække nye medlemmer til klubben og dermed skabe bevægelsesglæde for endnu flere børn i lokalmiljøet.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 2.500 kr. til projektet.

IF Stjernen søger om 25.000 kr. til at afvikle en klubdag i maj 2025. Med klubdagen er der fokus på fællesskab på tværs af årgangene. Her skal der arbejdes med spørgsmål som 'hvad er vigtigt for mig i min klub?' og 'hvordan får vi alle med?'. Derudover skal der afholdes sociale aftener i efteråret 2025, hvor fokus er at arbejde videre med spørgsmålene og svarene fra de to spørgsmål fra klubdagen. Det hele skal danne grundlag for et nyt værdisæt for klubben, der skal formidles ud til alle klubbens medlemmer.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 25.000 kr. til projektet.

Næsby IF Badminton søger om 20.000 kr. til at arrangere flere sociale arrangementer for børn og unge i foreningen. Dette bl.a. i form af at invitere til at finde påskeæg i og omkring Næsbyhallen samt 'åben hal', hvor der spilles på kryds og tværs af alle hold. Derudover sommerafslutningsfest med mad, sommerferie-camp, opstartsweekend med overnatning,

mad og forskellige badmintonlege, tur til Danmark Open, GPS-skattejagt i mørke, juleafslutning, banko og vinterferiecamp. I klubben er der et fokus på breddeidræt samt at øge børn og unges bevægelsesglæde og at styrke fællesskabet.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 20.000 kr. til projektet.

OB Bordtennis søger om 50.000 kr. til at skabe en lejr, hvor de ønsker et inkluderende miljø for paraspillere og øvrige deltagere for at opbygge fællesskab baseret på leg, bevægelse og gensidig respekt. Med projektet er der et særligt fokus på at vise, at fysisk handicap ikke er en hindring for at deltage i bordtennis på lige vilkår med andre spillere. Lejren vil have plads til 76 deltagere, hvoraf mindst 25% skal være spillere med et fysisk handicap. Deltagerkredsen skal være nuværende medlemmer, men skal også findes blandt samarbejdspartnere og målrettet kommunikation på sociale medier, lokale skoler, Parasport Danmark og Rising Stars.

Lejren vil fokusere på træning, hvor det at fejle er en del af processen og konkurrenceelementet nedtones. Projektet introducerer bordtennis som en tilgængelig sport for alle, hvilket kan tiltrække nye medlemmer – her særligt fokus på paraatleter. Ved at inkludere paraspillere i det ordinære træningsmiljø ønsker foreningen at nedbryde barriere og styrke fællesskabet blandt alle klubmedlemmer. Derudover vil der også være fokus på sociale aktiviteter som f.eks. teambuilding.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 35.000 kr. til projektet.

Odense Fifa Klub søger om 32.600.000 kr. til at afvikle en række sociale aktiviteter for deres medlemmer i form af brætpilsaftener inkl. fællesspisning, udendørsaktiviteter med havespil, tur til fodbold-, ishockey- eller håndboldkamp, bowlingtur samt et socialt arrangement for de frivillige i klubben. Foreningen tilbyder indendørs fodbold samt e-sport og ønsker med aktiviteterne at øge det sociale fællesskab blandt alle klubbens medlemmer uanset om de udelukkende dyrker indendørs fodbold eller e-sport. Med aktiviteterne håber de at kunne fastholde eksisterende medlemmer ved at skabe stærkere relationer til andre medlemmer og foreningen samt medvirke til at tiltrække nye medlemmer.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 21.800 kr. til projektet.

Odense Golfklub søger om 21.000 kr. til at afvikle en venskabsdag, hvor alle juniorerne i golfklubben kan tage en ikke-golfspillende veninde eller ven med, der kan prøve kræfter med sporten. Projektet er en enkelt aktivitet, der skal afvikles i slutningen af april eller maj. I klubben ønsker de at skabe et miljø, hvor alle kan deltage uanset niveau, og hvor der er fokus på glæden ved spillet og de sociale bånd. Samtidig håber de med projektet at øge kendskabet til golf samt inspirere flere børn til at blive en del af klubben og opdage glæden ved at være aktive sammen samt få øjnene op for en anden type fritidsaktivitet end de traditionelle.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 21.000 kr. til projektet.

Odense Kvindelige Gymnastikforening søger om 12.425 kr. til at afvikle troldegymnastik. Troldegymnastik har fokus på at styrke børns fællesskaber ved at give dem gode oplevelser i bevægelseslege. I troldegymnastik leges flere af grundøvelserne ind, men det er ikke i rækker og med fokus på præstation. Det foregår i stedet i magiske universer i eget tempo og i større grupper.

Med projektet ønsker foreningen at binde foreningslivet sammen med dagtilbuddet og styrke sammenhængskraften. Derudover ønsker de at styrke forældrenes indsigt i, hvad foreningslivet tilbyder, samt motivere børnene til en aktiv fritid med bevægelsesglæde og stærke børnefællesskaber.

Som en del af projektet skal der være en kendt pædagogmedhjælper fra dagtilbuddet, der skal indgå i gymnastikken som hjælpeinstruktør. Pædagogmedhjælperen vil også have en opgave i at følge børnene fra dagtilbud til gymnastik for at gøre overgangen nemmere for børnene samt støtte op om dem. Derudover søges der midler til at give børnene en sund snack i

forbindelse med troldegymnastikken. Projektet skal afsluttes med en fælles gymnastikeftermiddag med forplejning. Foreningen har allerede indgået samarbejde med dagtilbud i nærområdet.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 12.425 kr. til projektet.

Odense Rideklub søger om 14.800 kr. til at afvikle kæphesttræning fra april 2025 og tre måneder frem. Kæphestridning er et alternativ til ridning på hest. Med projektet skal der ikke være fokus på konkurrence, men i stedet på at være sammen, bevæge sig og have det sjovt i et trygt miljø. Hvis projektet er en succes, vil foreningen fremover tilbyde kæphestridning. Projektet er derfor en mulighed for, at foreningen kan prøve konceptet.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 14.800 kr. til projektet.

OIK – Odense Ishockey Klub søger om 41.000 kr. til at afvikle hockeyskole, rookietræning og voksenmotion for begyndere. Hockeyskolen er en aktivitet, hvor børn tilbydes en gratis times ishockey. Børnene kan derefter fortsætte på enten U6-, U8- eller U10-hold, hvis det har interesse. De børn, der er over 10 år, har svære vilkår for at komme direkte ind på et hold, da de vil have svært ved at følge med de øvrige, trænedede medlemmer. Derfor vil klubben med deres rookietræning tilbyde aldersblandet træning en time hver uge uden, at de skal betale kontingent i klubben. Det er gratis at prøve ishockey på alle niveauer, og der kan lånes udstyr i alle størrelser.

I OIK har der hidtil været meget fokus på elitesporten, men med projektet her ønsker klubben at øge mulighederne for, at øvrige interesserede kan dyrke ishockey uden fokus på konkurrence, men udelukkende sjov og bevægelsesglæde.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 41.000 kr. til projektet.

OKS – Odense Kammeraternes Sportsklub søger om 25.000 kr. til at afvikle projektet 'Fede fodbold fredage'. Formålet er at skabe en fest for børn og unge på OKS' anlæg. Ambitionen er at skabe sjove, inkluderende og uformelle fodboldoplevelser for børn og unge i lokalsamfundet, uanset deres fodbolderfaring eller niveau. Initiativet skal bidrage til at styrke fællesskabet i lokalområdet og potentielt rekruttere nye medlemmer til klubben.

Projektet vil bestå af fire arrangementer i løbet af fodboldsæsonen 2025, hvor OKS omdanner klubben til en fodboldfestival med en blanding af fodboldrelaterede og ikke-fodboldrelaterede aktiviteter. Projektet retter sig mod børn og unge i lokalområdet, uanset køn, alder og fodbolderfaring. Arrangementerne er åbne for alle, uanset om man er medlem af klubben.

Projektet arbejder med at øge fællesskab, øge kendskabet for interesserede i lokalområdet samt give medlemmer mulighed for at mødes på tværs af årgange og køn, hvilket også skal bidrage til at styrke sammenholdet.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 25.000 kr. til projektet.

Sanderum Håndbold søger om 45.500 kr. til at afvikle deres årlige opstartsweekend for U11-U13 og U15. Opstartsweekenden er en fælles træningsweekend for både drenge og piger forud for turneringsopstart i september. Weekendens skal medvirke til at styrke sammenholdet på tværs af årgangene i klubben og dermed fastholde dem i foreningslivet. Foreningen ønsker at give de unge et fristed, hvor de kan mødes med andre omkring en fælles interesse. Formålet med weekenden er at ryste dem godt sammen samt skabe nye bekendtskaber. Fokus er ikke kun håndbold, men også andre aktiviteter, der bidrager til at ryste de unge sammen.

I løbet af weekenden vil der også blive afviklet en UV-turnering, hvor spillerne blandes på tværs af alder, niveau og køn. Tilskuddet skal bl.a. gå til UV-rekvisitter, gæstetræner, der kan bidrage med deres trænererfaring, samt foredragsholder

inden for fx sportspsykologi, mental sundhed, kost og skærmtid eller generelt det at være ung atlet, samt forplejning.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 25.000 kr. projektet.

Stige Gymnastikforening søger om 18.550 kr. til at introducere børn for forskellige fritidsaktiviteter, som Odense har at byde på – dette på en sjov og legende måde. Det vil f.eks. være gymnastik, spejder, håndbold, badminton og fodbold. Forløbet strækker sig over ni uger fra uge 17 til uge 25, hvor de skal mødes en gang om ugen i 1,5 time. Her vil de samarbejdende frivillige på skift introducere børnene for de forskellige aktiviteter. Forløbet afsluttes med fællesspisning.

Projektet skal bidrage til, at flere børn og unge finder lige præcis den aktivitet, hvor de føler, de kan blive en del af fællesskabet. Projektet er for børn i 0.-3. klasse, der endnu ikke har fundet lige præcis det fællesskab, der har en positiv indvirkning på deres selvtillid og selvværd. Forældredeltagelse er også meget velkommen, hvis barnet føler sig mest tryk ved det. Tilmelding skal ske via de lokale skoler samt via opslag i lokale grupper på de sociale medier. På holdet skal der desuden være fokus på at lære de andre at kende samt styrke fællesskabet via leg.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 18.550 kr. til projektet.

Højby Håndbold søger om 37.050 kr. til projektet 'Det mentale frirum', hvor der er fokus på unges trivsel i et præstationsfrit idrætsmiljø. Projektet er for 17-årige piger og drenge og består af fællesskabende aktiviteter i og omkring Højby Håndbold i et forløb hen over sæsonen. Aktiviteterne indeholder bl.a. opstartsmøde med fællesspisning, tag din ven med til håndbold og ung-senior oplæg samt alternative aktiviteter udover håndbold som f.eks. teambuilding, madlavning, escaperoom mv.

Foreningen ønsker at styrke de unges tilknytning til foreningen ved at øge fokus på sociale aktiviteter og gode relationer i klubben. Dette ved at dyrke en sjov tilgang til træning og kamp uden fokus på fejl og resultater. Deltagerne er 30 unge (17 piger og 13 drenge). Der er et særligt fokus på at få børn og unge, der har været på efterskole, tilbage i foreningslivet efter endt efterskoleophold.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 13.500 kr. til projektet.

TPI Badminton søger om 41.000 kr. til at afvikle en sommercamp i 2025 for ca. 60 børn og ungdomsspillere på tværs af foreninger i Odense og på Fyn. Der vil være fokus på leg, fællesskab og glæden ved sporten, hvor det er helt okay at fejle. Derudover er der fokus på at styrke fællesskabet udenfor banen via fællesspisning, leg, overnatning mv. på tværs af aldersgrupper, hvor de store hjælper de små, og der øves at være gode kammerater. Foreningen håber, at campen kan bidrage til at tiltrække endnu flere børn og unge til foreningen, hvor mangfoldighed og fællesskab er i fokus.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles 26.000 kr. til projektet.

Phoenix Judo søger om 28.625 kr. til at afvikle en række aktiviteter i sommerferien. Klubben har et særligt fokus på at skabe et fællesskab for børn og unge i sommerferien, der for nogen kan være en ensom periode. Med projektet ønsker de at afvikle tre weekender for op mod 40 deltagere pr. gang i alderen 10-30 år. Her vil deltagerne skulle deltage i træning, sociale aktiviteter samt få forplejning på dagen. Dagen forløber sig over 6 timer. Projektet er ikke kun for klubbens medlemmer, men også for andre børn og unge, der kunne være interesseret i at deltage. Klubben vil også bruge projektet til at få nogle flere erfaringer med at afvikle sociale aktiviteter for børn og unge. Det er derfor også forventningen, at de selv vil drive projektet videre efter endt projektperiode.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles et tilskud på 28.625 kr. til projektet.

Armbrødning 5000 søger om 15.500 kr. til at arrangere seks dagscamps med forplejning for ca. 90 unge. Her skal der være fokus på sammenhold, hygge, vidensdeling og omsorg for klubkammeraterne. Klubben har et fokus på at styrke

sammenholdet i højere grad end at dyrke, hvem der er den stærkeste eller bedste til sporten. Der søges også om midler til at lave to reklamevideoer.

Forvaltningen indstiller, at der tildeles et tilskud på 6.750 kr. svarende til, hvad der i budgettet er den forventede udgift for afvikling af de seks dagscamps.

Økonomi

Denne sag har ingen konsekvens for kommunens kassebeholdning.

Aktiviteterne, der gives tilskud til i 2025, skal afvikles senest i marts 2026.

Bilag

Bilag - Ansøgere til puljen 'Fremme af fællesskaber frem for præstationer' for 2025

Punkt 3: C-sag: Drøftelse af vision om nikotinfri fremtid

29.00.00-A00-20-24

Sagsresumé

Sundhedsudvalget skal drøfte processen for udviklingen af en ny vision for rygning og nikotinforebryggelse i Odense Kommune. Den nuværende vision om et røgfrit Odense i 2030 og en målsætning om første røgfrie generation i 2025, er ikke blevet indfriet. Samtidig har markedet for nikotinprodukter udviklet sig markant, hvilket har skabt nye udfordringer i forebyggelsesindsatsen.

Odense Kommune har i regi af Røgfrit Odense har siden 2017 sat en række initiativer i gang på området, herunder partnerskaber, kampagner og rygestoptilbud (STOP-tilbud) og undervisning i grundskolen og med gode resultater. Men udviklingen i særligt børn og unges forbrug af nikotinprodukter peger på, at yderligere strukturelle tiltag kan være nødvendige.

Forvaltningen foreslår derfor en proces, der skal lede frem mod en ny vision samt tilhørende handleplan for Odense Kommunes forebyggelsesindsats ift. røg- og nikotin. Som led i processen vil relevante forvaltninger, udvalg, eksperter, interessenter og repræsentanter fra målgrupper blive involveret for at sikre, at en ny vision og handleplan har et bredt og realistisk sigte og bygger på den nyeste viden. Derudover inddrages relevante input fra ekspertråd for forebyggelse.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter processen for det videre arbejde med en ny vision og handleplan for rygning og nikotinforebryggelse i Odense Kommune.

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Cæcilie Crawley deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Odense Byråd vedtog i 2017 visionen om et røgfrit Odense i 2030 med første røgfrie generation i 2025. Visionen gælder alle borgere i Odense Kommune, men har et særskilt fokus på forebyggelse af rygning blandt børn og unge – med målsætning om, at ingen børn og unge under 18 år skulle ryge i 2025.

Målsætningen er imidlertid ikke nået. Den seneste sundhedsprofilundersøgelse, forelagt udvalget den 11. marts 2025, viser at der stadig er udskolingselever, der svarer, at de ryger. Samtidig er der sket en lille stigning sammenlignet med 21/22 i andelen af elever, der angiver, at de anvender vapes og e-cigaretter, se bilag 1.

Det taler ind i den markante udvikling, der har været på tobaks- og nikotinområdet siden visionen, blev vedtaget i 2017. Udbuddet af nikotinprodukter som e-cigaretter, vapes (som bl.a. puff bars) og røgfrie nikotinprodukter herunder snus og nikotinposer steget markant. Disse produkter appellerer særligt til unge, hvilket kan tilskrives tilsætningen af smagsstoffer såsom slik, pebermynte og frugt, attraktivt farverigt emballagedesign og en større social accept. Samtidig er ulovligt salg via sociale medier steget markant, hvilket gør produkterne nemt tilgængelige og målrettet børn og unge. Dette understreger, hvordan udfordringsbilledet har ændret sig, da mange unge nu introduceres til ulovlige nikotinprodukter i uregulerede miljøer, hvor de også risikerer at blive tilbudt andre og hårdere ulovlige stoffer.

Nikotineksponering blandt unge er bekymrende, da deres hjerner er særligt sårbare over for de skadelige virkninger, hvilket kan påvirke kognitiv udvikling, indlæringsevne og psykisk helbred. Evidens viser, at brug af e-cigaretter øger risikoen for helbredsskader, herunder nikotinforgiftning, neurologiske krampeanfald, forbrændinger og lungeskader. Endvidere er der en øget sandsynlighed for, at forbrug af e-cigaretter og røgfrie nikotinprodukter fører til konventionel rygning og forbrug af andre rusmidler. Der er ingen evidens for, at e-cigaretter eller røgfrie nikotinprodukter er effektive hjælpemidler til rygestop. Tværtimod kan disse produkter øge den generelle eksponering for nikotin og fastholde brugere i afhængighed.

Ovenstående giver anledning til at udarbejde en ny vision med en opdateret målsætning, der tager højde for udviklingen, og de udfordringer den medfører. Visionen og en tilhørende handleplan vil tage afsæt i den kommende

Forebyggelsespolitik, som forventes vedtaget i Byrådet i maj, samt de eksisterende indsatser og erfaringer, der allerede er gjort i regi af Røgfrit Odense.

Nationale tiltag og anbefalinger

Rygning er den største enkeltstående, forebyggelige risikofaktor for folkesundheden i Danmark. Undersøgelsen Danskernes Rygevaner 2024 viser et mindre fald i andelen af rygere, men samtidig anvender 23 % af befolkningen mindst ét tobaks- eller nikotinprodukt. Blandt de 15-29-årige er denne andel 32 %, og særligt brugen af e-cigaretter og vapes er stigende i denne aldersgruppe. Derudover er det værd at bemærke, at flertallet af dem, der anvender tobaks- eller nikotinprodukter, uanset produktkategori, ønsker at stoppe.

Der er gennem årene løbende gjort flere tiltag for at forebygge rygning og nikotinformbrug. I 2021 blev den nationale lovgivning på området 'Lov om røgfri miljøer' skærpet således, at skoletiden er røgfri. Det betyder, at der, at der på institutioner, der varetager børn og unge under 18 år – herunder børneinstitutioner, skoler, kostskoler, efterskoler, ungdomsuddannelsesinstitutioner og opholdssteder – ikke er tilladt at ryge eller anvende tobakssurrogater i skoletiden.

Derudover er der gennem årene ligeledes kommet en række anbefalinger til, hvordan man vender udviklingen. Vidensråd for forebyggelse udgav i 2024 en rapport om strukturel forebyggelse. Rapporten præsenterer strukturelle tiltag for KRAM-faktorer på forskellige forvaltningsniveauer, herunder det kommunale. De strukturelle tiltag ifm. rygning og nikotin på kommunalt niveau er:

- Indfør røg- og nikotinfri arbejdstid for kommunalt ansatte
- Håndhæve lovgivning
- Tilbyde gratis rygestopmedicin
- Indføre flere røg- og nikotinfrie miljøer
- Udvid røg- og nikotinfri skoletid til også at gælde ansatte

Kræftens Bekæmpelse, Danmarks største sygdomsbekæmpende forening, arbejder aktivt for at skabe sundere omgivelser for alle. Da rygning er den faktor, som er skyld i flest tilfælde af kræft, er det naturligt, at Kræftens Bekæmpelse har stort fokus herpå. En væsentlig del af deres indsats, der er et kommunalt anlæggende, er at skabe røgfrie miljøer. Røgfri udearealer bliver mere og mere udbredt i Danmark. Røgfri miljøer sikrer beskyttelse mod tobaksrøgen, men kan også være med til at påvirke børn og unges syn på rygning. Hvis børn og unge færdes i røgfri miljøer, er der mindre risiko for, at de selv begynder at ryge. I Odense er der røgfrie miljøer på alle kommunale legepladser, alle kommunale matrikler med bygninger tilknyttet, letbanestoppsteder og Nature Energy Park (delvist røgfrit). Andre kommuner har tilsvarende indført røgfrie miljøer på alle idrætsanlæg, samt alle udendørs aktivitetsområder og rekreative naturområder, hvor børn og unge også færdes til hverdag.

Ovenstående giver anledning til at drøfte en fornyet vision for forebyggelse af rygning og nikotinformbrug og handleplan for de fortsatte initiativer i Odense Kommune.

Røgfrit Odenses erfaringer og anbefalinger

Som led i arbejdet med at forberede en ny vision og handleplan for en røg- og nikotinfri fremtid er det relevant at trække på de konkrete erfaringer fra Røgfrit Odense, herunder forslag til yderligere tiltag, som en ny handleplan kan indeholde.

1. De unge starter tidligere og tidligere med at bruge nikotinprodukter, dels fordi smage og dufte appellerer til de helt unge, dels fordi tilgængeligheden af produkterne er større. Vapes sælges ulovligt på sociale medier, hvor mange unge er til stede og dagligt kommunikerer med hinanden. Studier viser, at der går ca. 1,5 døgn fra køb af en vape til tilbud om køb af hårdere stoffer, og nogle vapes sælges allerede nu som Skyfall, dvs. bevidst tilsat hårdere stoffer som ketamin, LSD og THC. Undervisningsindsatsen bør derfor starte tidligere end 6. årgang.
2. Der er et stigende behov for at klæde forældre på med viden om de nye produkter. Snus- og nikotinposer er nemme at gemme under overlæben og genererer ingen lugtgener, ligesom nemt kan gemmes i et penalus og ligne en overstregningstusch, hvorfor de unge kan bruge produkterne i noget tid, inden forældrene opdager det. Afhængigheden af disse nye nikotinprodukter etableres hurtigere, dels fordi produkterne indeholder mere nikotin, dels fordi de bruges hyppigere end almindelige cigaretter. Forældrene skal desuden klædes på med redskaber til at gå i en nysgerrig og åben dialog med deres unge mennesker om nikotinprodukterne. Erfaringen er på nuværende tidspunkt, at flere forældremøder på skoler aflyses pga. manglende tilslutning. Røgfrit Odenses forslag er derfor, at SUF i samarbejde med BUF og BSF samler forældre til udskolingslever i hvert skoledistrikt og afholder en temaaften, der omhandler både nikotin og rusmidler.
3. Fortsat involvering af samarbejdspartnere, der også er rollemodeller for de unge, samt etablering af nikotin- og tobaksfrie miljøer hvor unge færdes. Mange unge begynder på brug af nikotinprodukter i sociale sammenhænge, og spejler sig i de rollemodeller, de omgås. Det være sig den frivillige fodboldtræner eller en kammerat, der også

færdes, hvor den unge er. Vi ved, at brugen af nikotinprodukter smitter, derfor er det vigtigt at samarbejdspartnere engagerer sig i og køber ind på samme dagsorden for at vi lykkes.

4. Fortsat fokus på tværsektorielt samarbejde mellem Røgfrit Odense og sundhedsprofessionelle i Odense Kommune. Motivation er foranderlig, og derfor skal det være naturligt for alle sundhedsprofessionelle at spørge ind til nikotinbrug (ikke rygestatus) i mødet med borgeren/patienten, ligesom den unge aldersgruppe også systematisk skal spørges.

Det foreslås, at en ny vision og handleplan udarbejdes med udgangspunkt i både de konkrete erfaringer fra Røgfrit Odense og med inddragelse af andre relevante interessenter bl.a. repræsentanter for børn og unge og relevante eksperter og aktører indenfor forebyggende indsatser mod rygning og nikotinforgbrug.

Proces for udarbejdelse af ny vision

Der afholdes et rundbordsmøde i april med relevante aktører, herunder både eksperter, interessenter på området (fx idrætsforeninger) og repræsentanter fra målgrupper (fx elevråd). Formålet med mødet er at sikre en bred inddragelse, så visionen bygger på den nyeste viden og er forankret i den virkelighed, som børn og unge står i. Ved at samle eksperter og interessenter skabes rammerne for at identificere de mest lovende forebyggelsesindsatser og drøfte konkrete anbefalinger, og derved sikre, at visionen er baseret på solidt vidensgrundlag.

Resultatet af rundbordsmødet vil danne grundlag for forvaltningens videre arbejde med involvering af relevante forvaltninger og fagudvalg. Desuden vil evt. relevante inputs og anbefalinger fra Sundhedsforvaltningens ekspertråd for forebyggelse kunne gribes i arbejdet med en ny vision og handleplan for en røg- og nikotinfri fremtid. Der sigtes mod en politisk drøftelse af et forslag til en ny vision og handleplan før sommerferien mhp. politisk godkendelse efter sommer.

Den forventede proces- og tidsplan er således:

- Medio april: Rundbordsmøde med relevante aktører, herunder eksperter, interessenter, samt repræsentanter fra målgrupper mv.
- April-maj: Udarbejdelse af ny vision på baggrund af interessentinddrage og relevante input fra ekspertråd for forebyggelse
- Maj: Drøftelser i relevante forvaltninger og fagudvalg
- August: Godkendelse af ny vision og handleplan i relevante udvalg
- September: Godkendelse i Byrådet

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Notat_Faktaark

Notat_Røgfrit Odense

Punkt 4: C-sag: Drøftelse af sundhedspuljen (ophøjet til B-sag)

00.00.00-G01-114-24

Sagsresumé

Denne sag handler om anvendelsen af sundhedspuljen under Sundhedsudvalget, herunder hvilke tiltag og aktiviteter, der skal finansieres af puljen i 2025.

Sundhedspuljen har i 2025 et budget på 3,1 mio. kr. i 2025 stigende til 3,9 mio. kr. i 2026 og frem, som er midler, der endnu ikke er disponeret til konkrete indsatser. Midlerne i sundhedspuljen skal bruges til indsatser, der bryder uligheden i sundhed og baseres på evidens.

Sundhedsudvalget skal drøfte fremtidige indsatser finansieret af sundhedspuljen. Sundhedsforvaltningen anbefaler, at der følges op på anvendelsen af sundhedspuljen to gange årligt.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter anvendelsen af sundhedspuljen – herunder opfølgning af indsatserne.

Beslutning

Sundhedsudvalget besluttede at gøre sagen til en B-sag.

Sundhedsudvalget godkendte den i sagen nævnte anvendelse og opfølgning af sundhedspuljen.

Udvalgsmedlem Cæcilie Crawley deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Denne sag handler om en drøftelse af anvendelsen af sundhedspuljen under Sundhedsudvalget, herunder hvilke tiltag og aktiviteter, der ønskes finansieret af Sundhedspuljen.

Sundhedsudvalget besluttede på møde d. 25. juni 2024 generelle kriterier for anvendelse af sundhedspuljen herunder puljens størrelse. På dette møde besluttede Sundhedsudvalget at permanentgøre en række tiltag og aktiviteter under Sundhedspuljerne, da flere puljer havde karakter af drift. Disse indsatser er nu overgået til driftsbudgetter og indgår i Sundhedsforvaltningens samlede økonomi. Efterfølgende godkendte Sundhedsudvalget etablering af en ny årlig sundhedspulje på 6,9 mio. kr. fra 2025 og frem. Heraf er der udmøntet 3,0 mio. kr. til ”systematisk vidensopbygning”, og der er disponeret 750.000 kr. til øvrige projekter. Dermed er sundhedspulje på 3,1 mio. kr. i 2025 stigende til 3,9 mio. kr. i 2026 og frem, som er midler, der ikke er disponeret til konkrete indsatser.

Det er Sundhedsforvaltningen og Sundhedsudvalget der har til opgave at forvalte sundhedspuljen ud fra de godkendte kriterier, som danner grundlaget for tildeling af midler fra puljen. De godkendte kriterier er gjort gældende for fire år – dvs. fra 1. august 2024 til 31. juli 2028. Tidligere er sundhedspuljen brugt som en pulje der anvendes til konkrete, enkeltstående projekter.

Sundhedspuljens formål:

- Skal medvirke til, at Odenses borgere i endnu højere grad bliver mødt med effektfulde indsatser.

Kriterier for tildeling af midler fra Sundhedspuljen:

- Midlerne skal bruges til indsatser, der strategisk og systematisk arbejder med at bryde ind i uligheden i sundhed.
- Indsatserne skal være med til at sikre, at valg af bl.a. forebyggelsestiltag sker på et stærkere grundlag af evidens.

Ved opfyldelse af ovenstående formål og kriterier støtter det op om, at Odense Byråd og Sundhedsudvalget er ambitiøse og initiativrige på sundhedsområdet i Odense Kommune. Der er forventninger om fokus på bl.a. forskning, forebyggelse og viden for at skabe den største effekt for borgernes sundhed. Således skal forvaltningen arbejde systematisk med at

finde metoder, der med større effekt "bryder ind i uligheden". Forvaltningen skal med større effekt end i dag formå at nå de borgere i kommunen, som lever et liv med høj kompleksitet og ulighed i sundhed. Sundhedspuljen skal dermed fremadrettet anvendes til at understøtte de ambitioner om forebyggelse og sundhed i Odense Kommune.

Sundhedsudvalget bedes drøfte, hvilke fremadrettede indsatser og tiltag, der skal finansieres af sundhedspuljen. Indsatserne skal opfylde ovenstående kriterier, men herudover er det op til Sundhedsudvalget at vurdere konkrete relevante indsatser og om tildeling af midler fra puljen fx skal være relateret til politiske fokusområder, bestemte temaer mv.

Kadence for opfølgning

Sundhedsudvalget skal løbende følge op på indsatser finansieret af sundhedspuljen, og Sundhedsforvaltningen anbefaler, at der følges op på anvendelse af sundhedspuljen 2 gange årligt (fx juni og november).

Såfremt der behov for yderligere opfølgning end 2 gange årligt, fremlægges en sag for Sundhedsudvalget.

Ikke disponeret midler i sundhedspuljen fra 2025 og frem:

Opgjort i kr. - 2025 pl	2025	2026	2027	2028
Ikke udmøntede midler i sundhedsplejen	3.081.438	3.913.410	3.913.410	3.913.410

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 5: D-sag: Effektiviseringskrav til Budget 2026

00.00.00-G01-114-24

Sagsresumé

Med denne sag orienteres Sundhedsudvalget om den igangværende proces for arbejdet med effektiviserings- og omprioriteringsstrategien for Budget 2026 og overslagsårene 2027-2029. Sundhedsforvaltningen skal samlet set udarbejde forslag til effektiviseringer og omprioriteringer for 0,75%-point af servicerammen for Budget 2026, hvoraf 0,25%-point forbliver i Sundhedsudvalget til egne prioriteringer.

Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien

For at ruste kommunens økonomi og være på forkant med de kommende udfordringer har Odense Kommune et årligt effektiviserings- og omprioriteringskrav i alle udvalg.

Økonomiudvalget ser det som en bærende værdi, at kommunen er forpligtiget til at få mest muligt ud af de tilgængelige ressourcer, så borgerne får bedst mulige service.

Økonomiudvalget ønsker, at Odense Kommune skal arbejde proaktivt og kontinuerligt med at optimere og omstille arbejdsopgaverne fremfor at arbejde med dem reaktivt. Det er med til at give den bedste opgaveløsning. Det betyder, at forvaltningerne og udvalgene med fordel kan arbejde med effektiviseringsdagsordenen i et flerårigt sigte og ikke kun i forbindelse med budgetprocessen.

Økonomiudvalget forpligtiger forvaltningerne til at integrere arbejdet med at omstille og optimere i arbejdsprocesserne helt ud på de enkelte arbejdspladser, således det bliver en naturlig del af det at arbejde i Odense Kommune. Det giver stor frihedsgrad til, hvordan forvaltningerne vil løse og tilrettelægge opgaven, men det giver også ansvaret for, at der arbejdes med effektiviseringer kontinuerligt og at effektiviserings- og omprioriteringskravet nås. Økonomiudvalget har således en forventning om, at effektiviseringer og omprioriteringer udmøntes administrativt, dog således at udvalget involveres, hvis der er tale om serviceniveauændringer.

Rammeudmelding for Budget 2026

Budget 2026 skal lægges i en tid, hvor der er usikkerhed til udviklingen i en ellers stærk dansk økonomi. En potentiel eskalering af de geopolitiske og handelsmæssige spændinger mellem de største økonomier kan få negative konsekvenser for dansk økonomi og det finanspolitiske råderum, og dermed også få betydning for kommunernes økonomi. Hertil kommer, at der forestår en stor implementeringsopgave for kommunerne i nærmeste fremtid, når en række ambitiøse reformspor, på stort set alle de kommunale velfærdsområder, skal udrulles. Særligt den kommende Sundhedsreform vil få betydning for arbejdet i Sundhedsforvaltningen.

Odense Kommune fik med Budget 2025 løftet en række velfærdsområder, som betyder, at kommunens økonomi i udgangspunktet balancerer, når Budget 2026 skal lægges.

Odense står dog også til Budget 2026 med en række økonomiske opmærksomheder og usikkerheder, som kan gå begge veje. Det gælder både på indtægtssiden og udgiftssiden. Udover disse usikkerheder er der også en række problematikker, som vi forsat skal arbejde med i de respektive forvaltningsområder.

Rammeudmeldingen for Budget 2026 blev godkendt af Økonomiudvalget d. 19. februar 2025, hvor det blev besluttet, at effektiviserings- og omprioriteringskravet på 0,75 % ikke ændres på nuværende tidspunkt, henseende til usikkerheden i de økonomiske rammevilkår. Økonomiudvalget skal dog genbesøge, om de 0,25% fortsat skal udmøntes i august/september, når den samlede økonomi kendes.

Sundhedsforvaltningens arbejde med effektiviserings- og omprioriteringsstrategien

Med det fastsatte effektiviserings- og omprioriteringskrav på 0,75% af den samlede serviceramme betyder det, at Sundhedsforvaltningen skal finde effektiviserings- og omprioriteringsforslag for 2,7 mio. kr. for Budget 2026 og frem.

Sundhedsforvaltningen har igangsat arbejdet med de 0,5% ud fra en bred model hvor hvert fagområde har modtaget et effektiviseringskrav svarende til dets relative budgetandel af den samlede serviceramme i Sundhedsforvaltningen. I forhold til de 0,5% har Sundhedsudvalget mulighed for at beholde halvdelen af effektiviseringskravet til egne

prioriteringer eller alternativt undlade - helt eller delvist - at effektivisere. Sundhedsudvalget kan således vælge at omprioritere effektiviseringer for op mod 0,96 mio. kr. fra Budget 2026 og frem.

I forhold til arbejdet med de nye/yderligere 0,25% har Sundhedsforvaltningen igangsat arbejdet ud fra en smal model, hvor der arbejdes videre på et konkret effektiviseringsforslag på ét område.

Da Økonomiudvalget vil overveje om det forhøjede effektiviserings- og omprioriteringskrav fortsat skal gennemføres, når den samlede økonomi kendes i august/september, skal Sundhedsforvaltningen tilrettelægge arbejdet med de yderligere 0,25 %-point således, at udvalget i løbet af foråret skal pege på konkrete områder, hvor det øgede effektiviserings- og omprioriteringskrav skal realiseres. Dette arbejde skal være færdig senest samtidig med, at udvalgene godkender deres Budgetbidrag 17. juni 2025.

I Effektiviserings- og omprioriteringsstrategien indgår der 8 værktøjer, som kan bringes i anvendelse, når der skal arbejdes med effektiviseringsdagsordenen i forvaltningerne.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Cæcilie Crawley deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Punkt 6: D-sag: Status på Sundhedsreform

29.00.00-A00-1-25

Sagsresumé

Sundhedsreformen er en af de store nationale, regionale og kommunale dagsordener som fylder både politisk og administrativt.

Dette punkt har til formål løbende at holde Sundhedsudvalget orienteret om processen og arbejdet. Af hensyn til den dynamiske proces og arbejdsgange, udformes sagsfremstillingen i denne form.

På mødet vil forvaltningen medbringe seneste relevante materiale, og give udvalget mulighed for at afgive input og have politiske drøftelser om retning og ønsker.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter arbejdet med sundhedsreformen.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Cæcilie Crawley deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Punkt 7: D-sag: Orientering om mad fra Byens Køkken

00.01.00-A00-13-25

Sagsresumé

Sundhedsudvalget besluttede den 4. februar 2025 at udvalget skal fører tilsyn med madordningen fra Byens køkken.

Byens Køkken kommer og fortæller om maden, der leveres af Byens Køkken, herunder hvordan maden bliver produceret, hvem der er målgruppen for maden og hvor meget af en dagskost maden skal indeholde.

Derudover præsenteres den mad, som udvalget skal fører tilsyn med i uge 14.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Cæcilie Crawley deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Punkt 8: D-sag: Ekspertråd i Sundhedsforvaltningen

29.00.00-A26-5-24

Sagsresumé

Ekspertråd for forebyggelse og sundhedsfremme, og Ekspertråd om forskning i forebyggelse og sundhedsfremme er påbegyndt deres møderække. Forvaltning vil, på mødet, give en status til Sundhedsudvalget på ekspertrådenes arbejde.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller, at Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Cæcilie Crawley deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Punkt 9: D-sag: Orientering om Det Regionale Integreerede Dobbeldiagnosebehandlingstilbud

00.01.00-A00-19-25

Sagsresumé

Denne sag handler om Det Regionale Integreerede Dobbeldiagnosebehandlingstilbud. Tilbuddet er etableret på baggrund af Lov om ændring af sundhedsloven, lov om social service og lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v. (Flytning af behandlingsansvar fra kommunerne i forbindelse med regional integreret dobbeldiagnosebehandling og omlægning af de særlige pladser på psykiatrisk afdeling).

Den nye lovgivning betyder, at regionen får ansvar for at tilbyde en integreret rusmiddel- og psykiatrisk behandling til borgere, der ikke kan profitere af en parallel og koordineret behandling, hvor kommunen leverer rusmiddelbehandlingen og regionen den psykiatriske behandling.

Tilbuddet er finansieret dels ved statslige midler og dels ved en overflytning af midler fra kommunerne til regionerne. Det betyder, at det kommunale bloktilskud til rusmiddelbehandling reduceres i takt med indfasningen af tilbuddet.

Tilbuddet indfases gradvist fra september 2024 og frem til og med 2027. Målgruppen for integreret behandling i regionen er:

- Borgere, der har brug for behandling af både en psykisk lidelse og et alkohol- eller stofmisbrug (dobbeldiagnose).
- Borgere, der ikke formår at indgå i parallelle behandlingsforløb mellem kommunal rusmiddelbehandling og psykiatrisk behandling i regionen.

Kommunen bevarer fortsat ansvaret for behandlingen af de borgere, der formår at indgå i et parallelt forløb, hvor rusmiddelbehandlingen varetages af kommunen og den psykiatriske behandling varetages i privat regi eller af regionen.

Særligt Alkoholbehandlingen og Behandlingscenter Odense vil blive berørt af lovændringen. Kommunen har med loven ikke længere behandlingsansvaret for borgere, der er indlagt på et sygehus eller borgere, der er visiteret til integreret behandling af en psykisk lidelse og en samtidig rusmiddelproblematik. En borger, der ikke ønsker behandling i det integrerede tilbud, vil fortsat have ret til behandling i kommunalt regi, her kan kommunen ikke afvise at hjælpe borgeren.

Opmærksomheder vedrørende det integrerede dobbeldiagnosetilbud

Der er enighed på tværs af kommuner og regioner, at der har været behov for at etablere et integreret behandlingstilbud for borgere med dobbeldiagnose i regi af regionen. Behandlingstilbuddet giver dog anledning til en række uklarheder, som kan have konsekvenser for forvaltningens indsatser for målgruppen. Uklarhederne er primært:

- Tilbuddets målgruppe, herunder indfasning af målgruppen
- Regionens behandlingsansvar og behandlingens længde
- Økonomien forbundet med opgaveflytningen

Disse uklarheder uddybes i de følgende afsnit.

Tilbuddets målgruppe

Trods Sundhedsstyrelsens faglige visitationsretningslinje, er der fortsat uklarheder forbundet med hvilke borgere, der reelt er i målgruppen for det integrerede tilbud.

De faglige retningslinjer beskriver målgruppen for det integrerede behandlingstilbud som: "(...)mennesker med behandlelige psykiske lidelser af moderat til svær grad, som har et psykiatrisk behandlingsbehov og samtidig rusmiddelproblematik. Derudover er funktionsevnen samtidig påvirket i en sådan grad, og den enkeltes hverdag så kompleks og kaotisk, at den enkelte ikke vurderes at kunne følge eller profitere af behandling i et parallelt behandlingstilbud."

Det er uklart, hvornår en borger af regionen vil blive vurderet til at være "behandlelig", og hvornår en borgers funktionsevne vurderes at være så nedsat, at borger ikke kan indgå i parallel behandling.

Denne uklarhed kan betyde, at estimatet på, hvor mange borgere der kommer til at overgå til det regionale tilbud, kan være for højt. Der er således risiko for, at kommunerne fortsat skal tilbyde behandling til en gruppe borgere, der er

forudsat at overgå til det nye regionale tilbud, men som reelt ikke gør det.

Dette skyldes, at kommunerne stadig har behandlingsforpligtigheden i forhold til de borgere, der ikke vurderes at være i målgruppen for regionens kommende tilbud. Kommunerne får samtidig borgere tilbage i de kommunale rusmiddelbehandlingstilbud, når den integrerede behandling i regionen er afsluttet, og borgerne skal indgå i parallel behandling igen. Det er desuden et opmærksomhedspunkt, at indskrivning i det integrerede tilbud kræver samtykke fra borgeren, og dermed er frivilligt.

Det vurderes, at det vil være vanskeligt at motivere alle borgere til at tage imod det integrerede tilbud i regionen. Kommunerne har også behandlingsforpligtigheden for de borgere, der takker nej til tilbuddet. Forvaltningen forventer derfor at skulle tilbyde behandling til borgere, der i princippet skulle overgå til det regionale tilbud, men reelt ikke gør det, uden at kommunen kompenseres økonomisk herfor.

Der vil ske en løbende indfasning af målgruppen via en opdeling i tre grupper:

- Gruppe 1 visiteres til det regionale tilbud fra den 1. september 2024. Gruppen består af personer, som kun modtager psykiatrisk behandling, men er registreret med et rusmiddelbrug. Borgerne i gruppe 1 er ikke kendt i den kommunale rusmiddelbehandling. Det forventes, at disse borgere efter endt forløb i regionen vil søge videre behandling i kommunalt regi, og dermed øges efterspørgslen på den kommunale rusmiddelbehandling.
- Gruppe 2 visiteres til det regionale tilbud fra den 1. juli 2025. Gruppen består af personer, som er i aktuell behandling for både rusmiddelbrug og en psykisk lidelse.
- Gruppe 3 visiteres til det regionale tilbud fra den 1. juli 2026. Gruppen består af personer, der kun er i rusmiddelbehandling, men er kendt med samtidig psykiatrisk problematik.

Regionens behandlingsansvar og behandlingstid

Regionen har fået ansvar for at etablere et tilbud, hvilket betyder, at Regionen først har ansvaret for en borger, i det øjeblik en borger er visiteret til det integrerede tilbud.

Regionen har således ikke ansvar for opsøgende arbejde med henblik på at få borgere ind i tilbuddet, ligesom regionen heller ikke har ansvaret for de borgere, der ikke ønsker at modtage deres behandling i det integrerede tilbud. Det er desuden op til regionerne at vurdere, hvornår borger overgår til parallel behandling, hvor rusmiddelbehandling er kommunernes ansvar.

Det er uklart, hvor lang tid borgerne kan forventes at indgå i det integrerede tilbud, inden borgeren forventeligt overgår til parallel behandling. Samlet set vil tilbudsviften tilpasses på baggrund af økonomi- og opgaveflyttet, men det kan være problematisk, hvis borgerne hurtigt overgår til parallel behandling igen.

Økonomien forbundet med opgaveflytningen

Det kommunale bloktilskud til rusmiddelbehandling reduceres i takt med indfasningen af tilbuddet. Det er uklart, om der vil være et opgaveflyt, der stemmer overens med økonomiflyttet. Opgaveflyttet (at borgere visiteres til det integrerede tilbud) afhænger dels af, om borger ønsker det integrerede tilbud (frivillighedsprincip), samt om regionerne formår at rumme og skabe et tilbud, der er fleksibelt og tilgængeligt (fx i fysisk nærhed).

Konkret reduceres Odense Kommunes bloktilskud i 2025 med -0,6 mio. kr., i 2026 med -4,4 mio. kr. og fra 2027 og frem med -5,8 mio. kr. som følge af opgavebortfald svarende til den del af den kommunale rusmiddelbehandling, som forventes at overgå til det nye tilbud.

Odense Kommunes budgetreduktion fordeles mellem sundhedsudvalget og Beskæftigelses- og socialudvalget. 15% placeres under Sundhedsudvalget, mens 85 % placeres under Beskæftigelses- og Socialudvalget.

Den årlige budgetreduktion for Sundhedsforvaltningen fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Reduktion af budget

mio. kr.	2025	2026	2027	2028	2029
SUF, Alkoholbehandlingen Odense	0,1	-0,7	-0,9	-0,9	-0,9

Forvaltningen vurderer, at budgetreduktionen kan håndteres indenfor eksisterende budgetramme i Alkoholbehandlingen. Dette forudsætter at udgifter til private leverandører forbliver i nuværende niveau. Hvis prisniveauet i takstpriserne hæves

markant hos private leverandører til borgere der vælger fritvalg, så vurderes budgetrammen ikke tilstrækkelig. I 2023 og 2024 oplevede alkoholbehandlingen en massiv stigning i udgifter til private leverandører.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Cæcilie Crawley deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Punkt 10: D-sag: Aktuelle sager

00.22.00-A00-4-24

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Cæcilie Crawley deltog ikke i behandlingen af dette punkt.